

Dosarul nr. 2ra-2002/19

Prima instanță: (Judecătoria Strășeni, sediul Călărași) E. Bolocan

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Badia Elena, reprezentată de avocatul Negura Vladislav,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Badia Elena împotriva Anei Vasiliu (Badia) cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunurilor imobile cu condiția întreținerii pe viață,

împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Vasiliu (Badia) Elena și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriai Strășeni, sediul Călărași,

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2017, Badia Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Vasiliu (Badia) cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunurilor imobile cu condiția întreținerii pe viață.

În motivarea acțiunii, Badia Elena a menționat că la 23 februarie 1962 a înregistrat căsătoria cu Badia Gheorghe.

Prin hotărârea din 17 martie 1983 a Judecătoriai Călărași, căsătoria a fost desfăcută.

La 22 ianuarie 2001, împreună cu Badia Gheorghe, au încheiat cu fiica Badia Ana contractul de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață.

Reclamanta a invocat că prin contractul în cauză, împreună cu Badia Gheorghe au transmis în proprietatea fiicei, Badia Ana, câte ½ cotă-parte din casa de locuit cu suprafața totală de 83,7 m.p., cu construcțiile auxiliare și a lotului de teren de lângă casă cu suprafața de 0,15 ha, situate în s. Horodiște, raionul Ungheni, iar Badia Ana, în calitate de dobânditor, în schimbul imobilului transmis în proprietate, s-a obligat să le ofere întreținerea pe viață în natură și anume:

locuință, hrană, îmbrăcăminte, încălzire, îngrijire, ajutor necesar zilnic la domiciliu.

La data de 28 ianuarie 2001, Badia Gheorghe a decedat, iar toate cheltuielile de înmormântare le-a suportat împreună cu fiul Badia Nicolai.

Badia Elena a specificat că de la încheierea contractului de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață, Badia Ana nu și-a îndeplinit obligațiunile prevăzute de contract, iar în astfel de circumstanțe contractul urmează a fi rezoluționat în privința la $\frac{1}{2}$ cotă-parte proprietatea sa personală pentru neexecutarea obligațiilor contractuale.

A solicitat reclamanta rezoluțiunea contractului de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață, încheiat cu Badia Elena la 22 ianuarie 2001.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Badia Elena.

S-a rezoluționat contractul de înstrăinare a casei de locuit cu condiția întreținerii pe viață, încheiat la 22 ianuarie 2001 între Badia Elena și Badia Ana, autentificat de către notarul Cheșcu Hristofor, în partea în care Badia Ana a transmis, iar Badia Ana a dobândit $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit, situată în satul Horodiște, raionul Ungheni (în prezent Călărași), c repunerea părților în poziția anterioară faptului juridic.

În rest, cererea a fost respinsă.

S-a încasat de la Badia Ana în beneficiul statului suma de 200 lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut temeinicia parțială a preteniilor înaintate de Badia Elena, având în vedere vârsta înaintată a transmitătorului Badia Elena, clauzele contractuale convenite pe principii benevola între transmitătorul Badia Elena și dobânditorul Badia Ana, perioada și volumul întreținerii acordate, faptul recunoașterii de către Badia Ana că începând cu anul 2017 este în relații de conflict cu mama sa, Badia Elena, fapt ce a determinat-o să nu execute în volum deplin obligațiile de întreținere a beneficiarului, circumstanțe confirmate inclusiv prin declarațiile martorilor Batîr Maria și Muntean Alexandra.

La fel, prima instanță a concluzionat că la 28 ianuarie 2001, Badia Gheorghe a decedat, astfel creanța de întreținere în privința acestuia poartă un caracter personal, respectiv nu poate fi invocată de către terțe persoane, dat fiind faptul că în momentul încheierii contractului, Badia Gheorghe a dispus de proprietatea sa privată în privința căreia a fost în drept să decidă benevol.

Astfel, instanța a ajuns la concluzia de a respinge pretențiile în partea în care se pretinde rezoluțiunea contractului încheiate între Badia Gheorghe și Badia Ana, în contextul în care, Badia Ana atentează la proprietatea privată dobândită de către Badia Gheorghe în rezultatul partajării proprietății comune și la proprietatea dobândită de Badia Ana, proprietate garantată și apărată în virtutea relațiilor contractuale născute, a obligațiilor civile asumate, executate și care au încetat la data decesului transmitătorului.

De asemenea, instanța de fond a constatat că pârâta nu a prezentat probe care să confirme că ajutorul acordat mamei sale, Badia Elena, depășește obligația legală de întreținere a părinților în temeiul art. 80 din Codul familiei și care să constituie

temei de a considera că acțiunile pârâtei reprezintă executare corespunzătoare a obligațiilor contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Vasiliu (Badia) Ana și s-a menținut hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași.

Prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a corectat eroarea strecurată în dispozitivul deciziei din 14 mai 2019 și anume s-a înlocuit sintagma indicată greșit ”Se respinge apelul declarat de către Vasiliu (Badia) Ana” cu sintagma corectă ”Se respinge apelul declarat de către Badia Elena”.

La 14 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, Badia Elena, reprezentată de avocatul Negura Vladislav a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Recurenta Badia Elena, în motivarea recursului a invocat că instanța de apel interpretat eronat normele de drept material care guvernează raportul juridic litigios.

Astfel recurenta a specificat că la momentul încheierii contractului de înstrăinare a casei cu condiția întreținerii pe viață (22 ianuarie 2001), acesta era guvernat de normele art. 202 alin. (1) și art. 203 Cod civil (de până la 01 martie 2019).

De asemenea, a reiterat că potrivit pct. 3 din contractul de înstrăinare a casei cu condiția întreținerii pe viață, Badia (Vasiliu) Ana intră în drept de stăpânire de fapt asupra imobilului înstrăinat după decesul transmitătorului. Prin urmare, contractul u face o divizare a obligației, ea fiind indivizibilă.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 14 mai 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 14 august 2019, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (*Golder împotriva Regatului Unit*, pct.38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, pct.230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services vs Franța*, pct.45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Badia Elena, reprezentată de avocatul Negura Vladislav, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Badia Elena, reprezentată de avocatul Negura Vladislav.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari